

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: RHRTM52**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A határellenőrzés megszervezésének elvei és gyakorlata
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The theory and practice of the border control management
- 4. Kreditérték:**
 - 4.1. 5** kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 70 % gyakorlat, 30 % elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti Vezető Mesterképzési Szak Integrált Határigazgatási Specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Határrendészeti Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Balla József PhD, tanszékvezető egyetemi docens
- 8. A tanórak száma (előadás+gyakorlat):**
 - 8.1.** össz. óraszám
 - 8.1.1.** Nappali munkarend: 78 (24 EA + 6SZ + 48 GY)
 - 8.1.2.** Levelező munkarend: 26 (8 EA + 2 SZ + 16 GY)
 - 8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 4
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A határellenőrzés helyi és területi rendszere. A határellenőrzési rendszer kialakítását és működését befolyásoló hazai és nemzetközi követelmények. A határellenőrzési rendszer ábrázolása és leírása. A határrendészeti elemző értékelő munka. A HRK vezető elgondolása. A határellenőrzés szakirányítása.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description - English):

Local and regional border control systems. Main international and national requirements influencing organization and operations of the border control system. Description and depiction of the border control system. Border police analytics. Concept of operations for a BCP Commander. Supervision of border control activities.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):** A hallgatók megismerik a határellenőrzési rendszer szervezetét és működését, fejlesztik képességeiket a határellenőrzési rendszer működtetését és szakirányítását.
Tudása: Összefüggéseiben ismeri, és rendszerszemléletű ismeretekkel rendelkezik az integrált határigazgatásban érintett hatóságok és szervezetek felépítéséről, működéséről, valamint az irányításukat átfogó vezetési és szervezéseméleti eljárásrendekről. Részletekbe menően ismeri az európai integrált határigazgatási modell európai uniós, illetve schengeni normatív szabályozásának, a szervezetekre és stratégiákra vonatkozó határrendészeti szakmai tudásbázist. Összefüggéseiben azonosítja a határellenőrzés módszereit, a biztonság helyét és szerepét az ellenőrzés rendszerében. Részletekbe menően ismeri az államhatár rendjének fenntartását biztosító normatív szabályozás rendszerével. Tájékozott a modern technológiák alkalmazási lehetőségeiről, képességnövelő hatásairól, valamint a schengeni külső

határok megerősítését célzó európai uniós források felhasználási mechanizmusáról. Mélyrehatóan ismeri és érti az idegenrendészet átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, különös tekintettel a migráció társadalmi és történelmi legfontosabb irányaira, fejlődési tendenciáira, pontosan kidolgozott határaitra, a demográfiai- migrációs folyamatokra, valamint a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódására.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák: Rendelkezik általános vezetés- és szervezéseméleti ismeretekkel.

A részletezett szakmai kompetenciák: Jól ismeri az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátásának rendjét.

Képességei: Képes a határigazgatás eredményes végrehajtását biztosító, az érintett hatóságok és szervezetek közötti kölcsönös, konstruktív és képességnövelő együttműködésén alapuló, rendszerszemléletű gondolkodásmódra. Képes megtervezni és megszervezni az európai integrált határigazgatási modell nemzeti vonatkozású, központi, területi és helyi szintű határrendészeti elemeinek működtetését. Képes a stratégiai szintű gondolkodásra, amellyel hozzáadott értéket tud teremteni Magyarország Nemzeti Integrált Határigazgatási Stratégiájának gyakorlati érvényesítéséhez. Képes az integrált határigazgatást szabályozó normák összefüggéseiben történő elemzésére és értékelésére, önálló javaslattételre, véleményalkotásra, problémamegoldásra, amely az eljárásrend erősségeit, gyengeségeit, veszélyeit és lehetőségeit érintik.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák: Képes a személyes szakmai kompetenciák és kompetenciahatárok felismerésére és alkalmazására. Képes a határrendészek munkájának irányítására.

A részletezett szakmai kompetenciák: Képes az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátására.

Attitűdje: Motivált az integrált határigazgatás európai és hazai rendszerének összehangolásában, a rendszerelemek rész-egészének megteremtésében. Kritikus megközelítésmódot alkalmaz a szervezett bűnözéssel kapcsolatos jelenségekkel szemben, amelyek sem az alapvető emberi és alkotmányos, sem pedig a jogállami és demokratikus értékekkel nem egyeztethetők össze. Nyitott és motivált a hazai és nemzetközi szervezett bűnözés ellen dolgozó szakértőkkel való együttműködésre, mert annak országhatárokat átlépő jellege miatt bűnüldözési, felderítési sikereket csak a széleskörű együttműködés tud megvalósítani. Motivált az integrált határigazgatás európai és hazai rendszerének összehangolásában, a rendszerelemek rész-egészének megteremtésében. Kritikus szemléletmódot alkalmaz a schengeni térség biztonságát, a szabadság, a biztonság és a jog térségének egységét veszélyeztető fenyegetések beazonosítására, a szükséges és elégséges mértékű intézkedések javaslatának kezdeményezésére. Szemléletmódja révén befogadja, a határrendészeti igazgatás vívmányait, és egyben nyitott a XXI. század színvonalán támogató modern technológiák alkalmazására, a humán erőforrással történő szimbiózis megteremtésére. Törekszik a „szolgáltatok, amíg nincs intézkedési kötelezettségem” elv alkalmazására, a határellenőrzésben résztvevő személyekkel szembeni intézkedési kultúra magas színvonalú érvényesítésére, valamint az eljárás alá vont személyekkel szembeni empatikus bánásmódra.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák: Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, azt a pontosságra való törekvés jellemzi.

A részletezett szakmai kompetenciák: Feladatai ellátása során együttműködési készség jellemzi, törekszik a beosztottak bevonására a döntési folyamatokba.

Autonómiája és felelőssége: Rendészeti vezetői felelősségéből adódóan érvényesíti a határrendészeti igazgatással szemben megfogalmazott követelményeket, amelyek szerves részeként tekint a bűnügyi információk elemzésére és értékelésére is.

Felelősséget érez és vállal az integrált határigazgatást érintő széleskörű együttműködési rendszer fenntartása, bővítése és eredményorientált működtetése érdekében.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák:

Alkalmas önálló döntéshozatalra, parancsadásra, ezeket megfelelő felelősséggel gyakorolja. A gyakorlati tudás és tapasztalatok megszerzését követően szervezeti egységét vezeti, működési folyamatait tervezi és irányítja, erőforrásaival gazdálkodik.

Elérendő kompetenciák (angolul) Competences:

Knowledge: He/she has a contextual knowledge and a systemic understanding of the structure and functioning of the authorities and organisations involved in integrated border management, as well as of the management and organisational procedures that govern them. He/she has detailed knowledge of the European Union and Schengen normative legislation, the border management professional knowledge base on organisations and strategies of the European integrated border management model. He/she can identify in context the methods of border control, the place and role of security in the control system. They have detailed knowledge of the system of normative regulations ensuring the maintenance of order at the state borders. He/she is informed about and aware of the possibilities of using modern technologies, their capacity-building effects and the mechanisms for using EU funds for reinforcing the Schengen external borders. He/she has an in-depth knowledge and understanding of the general and specific characteristics of the broad subject area of aliens policing, with particular reference to the main social and historical trends in migration, its development, its well-defined boundaries, as well as the demographic and migration processes, and its links with related disciplines

Competences in the programme and outcome requirements: The student knows the most important relationships, theories and conceptual frameworks of external and internal security.

Specified competences: The student is aware of issues of communication, psychology, sociology, ethics, logic and other social sciences relevant to his/her field. He/she has good knowledge of the procedures for carrying out integrated border management, border policing management and other professional tasks.

Capabilities: Ability to think in a systemic way, based on mutual, constructive and capacity-building cooperation between the authorities and organisations concerned to ensure the effective implementation of border management. Ability to plan and organise the operation of the national, central, territorial and local border management components of the European integrated border management model. Ability to think strategically and to add value to the practical implementation of Hungary's National Integrated Border Management Strategy. Ability to analyse and evaluate the standards governing integrated border management in context, to make independent proposals, formulate opinions and solve problems concerning the strengths, weaknesses, threats and opportunities of the procedures.

Competences in the programme and outcome requirements: Through the exercise of the leadership functions, the student is able to effectively manage and direct units and systems entrusted to him/her at the lower and middle levels, and to operate them in accordance with the implementation of his/her professional tasks. The student is able to carry out coordinated operations within the common system of public service operations management system.

Specified competences: The student is able to identify and apply personal professional competences and competence boundaries. The student is able to manage the work of border guards. Ability to perform integrated border control, border policing management and other professional tasks.

Attitude: He/she is motivated to harmonise the European and national systems of integrated border management and to create a subset of system elements. He/she takes a critical approach to the phenomena of organised crime, which are incompatible with fundamental human and constitutional values and with the rule of law and democratic values. He/she is open and motivated to cooperate with experts in the fight against organised crime, both national and international, because the transnational nature of organised crime means that only broad cooperation can achieve law enforcement and detection successes. He/she is motivated to coordinate the European and national systems of integrated border management and to create sub-elements of the system. He/she adopts a critical approach to identifying threats to the security of the Schengen Area and to the unity of the area of freedom, security and justice, and to proposing the necessary and sufficient measures. He/she has an approach that embraces the achievements of border management and are open to the use of modern supporting technologies at a 21st century level, and creates a symbiosis with human resources. He/she strives to apply the principle of "service until obligation to act", to ensure a high level of culture of action towards persons participating in border control and to treat the persons subject to the procedure with empathy.

Competences in the programme and outcome requirements: The student is committed to carry out his/her professional work at a qualified level and he/she strives for accuracy.

Specified competences: The student is cooperative in the performance of his/her duties and seeks to involve his/her subordinates in the decision-making process.

Autonomy and responsibility: As senior law enforcement officers, he/she is responsible for enforcing the requirements of border management, of which the analysis and evaluation of criminal information is an integral part. He/she assumes responsibility for the maintenance, expansion and result-oriented operation of a wide-ranging system of cooperation in the field of integrated border management.

Competences in the programme and outcome requirements: The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

Specified competences: The student is capable of making decisions and giving orders independently, and carries out these tasks with appropriate responsibility. The student leads his/her organisational unit and plans and manages its operational processes and resources after acquiring practical knowledge and experience.

11. Előtanulmányi kötelezettségek: -

12. A tantárgy tananyagának leírása:

12.1. A határellenőrzési rendszer (Border control system)

A határellenőrzés helyi és területi rendszere, a rendszer alrendszerei és elemei. A határellenőrzési rendszer kialakítását és működését befolyásoló hazai és nemzetközi követelmények. A határellenőrzésben ható elvek. A határellenőrzési rendszer ábrázolása és leírása.

12.2. A határrendészeti tevékenység megtervezése és megszervezése (Planning and managing the border control activity)

A határrendészeti elemző értékelő munka. A HRK helyzetének értékelése. A HRK vezető elgondolása, az erő és eszközelosztás. A szolgálatszervezés folyamata. A határellenőrzés szakirányítása. Az ellenőrzési tevékenység megszervezése és végrehajtása.

12.3 A határellenőrzés helyi és területi szintű tanulmányozása (Examining the border control at local level)

A vezetési funkciók érvényesülésének tanulmányozása a határrendészeti kirendeltség és határrendészeti szolgálat vezetésének munkájában.

12.4. Szeminárium és zárthelyi dolgozat megírása (Seminarium and writing a test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. őszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 %-ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. A hallgató köteles az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a ZH dolgozat megírása. A zárthelyi dolgozat értékelése: kétfokozatú értékelés (megfelelt-nem felelt meg 60% ig, 61%-os helyes megoldástól megfelelt) Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint és a ZH-k eredményes megírása. Nappalis képzésben a hallgatók a maguk által választott, a tananyaghoz kapcsolódó – és a tantárgyfelelőssel előzetesen leegyeztetett – témakörben *kisdolgozatot* készítenek (5-8 oldal terjedelemben), melyet a félév során kiselőadás keretében a szemináriumon prezentálnak.

16.2. Az értékelés: Szóbeli kollokvium 1-5 fokozatú értékeléssel. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kredit megszerzésének feltétele a legalább elégséges (2) kollokvium.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. EUROPEAN COMMISSION Határőrök Gyakorlati Kézikönyve (Practical Handbook for Border Guards) 2022
2. FRONTEX: Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.I.; (2017) 172. p. (ISBN: 978-92-95205-82-6)
3. FRONTEX: Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.II.; (2017) 58. p. (ISBN: 978-92-95205-83-3)
4. FRONTEX: Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Mid-level Management in the EU; (2019) 340. p. (ISBN: 978-92-9471-387-2)
5. FRONTEX: Az európai integrált határigazgatásra vonatkozó technikai és operatív stratégia (2019) 95. p. (ISBN: 978-92-9471-382-7)

Ajánlott irodalom:

1. Balla József – Kui László: A határőrizeti célú ideiglenes biztonsági határzár és határőrizetre gyakorolt hatásai [Temporary border protection fence and its effect of border surveillance], HADTUDOMÁNYI SZEMLE (2017) 1 pp. 222-238., (ISSN 2060-0437)
2. Balla József: Határőrizeti intézkedések a migrációs válság kezelésére és megszüntetésére [Border surveillance measures for the management and cessation of the migration crisis] In.: Tóth Péter (szerk.): Magyarország és a 2015-ös migrációs válság, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, (2017) pp. 83-100. (ISBN 978-615-5376-63-4)
3. Balla József: A Magyar Honvédség helye és szerepe a határőrizeti rendszerben [Place and role of the Hungarian Defence Forces in the border protection system] Hadtudományi Szemle, X. évfolyam 1. szám, (2017) pp. 354-364. (HU ISSN 2060-0437)

4. Balla József: A határellenőrzés ideiglenes visszaállításának támogatása, erőeszköz szükséglete [Staff and technical requirements of the temporary reintroduction of border control] HATÁRRENDESZETI TANULMÁNYOK, XV. évfolyam 2. szám, (2018) pp. 4-28., (HU ISSN 2061-3997online)
5. Kui László: A magyar határőrizet technikai támogatásának aktuális helyzete [Current situation in supporting Hungarian border surveillance]. HATÁRRENDESZETI TANULMÁNYOK 13: 1 (2016) pp. 118-129. (HU ISSN 2061-3997 online)

Budapest, 2023. november 30.

Dr. Balla József PhD. sk.
egyetemi docens
tantárgyfelelős